

Ratują Wielki Szaniec

Data publikacji: 17.11.2017 9:10

Największa twierdza Księstwa Cieszyńskiego, czyli Wielki Szaniec w Mostach koło Jabłonkowa powoli odzyskuje dawny wygląd. Trwają prace mające na celu ratowanie zabytku i uatrakcyjnienie go dla turystów.

Wielki Szaniec, jak i większość tzw. szańców jabłonkowskich pochodzi z XVI wieku. W 1541 r. Stany Śląskie zdecydowały umocnić przygraniczne twierdze oraz ufortyfikować rejon Przełęczy Jabłonkowskiej, przez którą prowadziła jedyna droga ze Śląska na Węgry. Prawdopodobnie około 1578 r. lub nieco wcześniej na wzniesieniu nieopodal tej przełęczy książę cieszyński Waclaw III Adam wybudował pierwsze szańce. Po podpisaniu w 1779 r. tzw. pokoju cieszyńskiego, kończącego wojny między Marią Teresą a Fryderykiem II o tzw. sukcesję bawarską, znaczenie szańców upadło, a ich załogę wykorzystywano głównie do robót publicznych. W tym czasie opuszczone zostały też wszystkie mniejsze umocnienia. Ostatni remont „Wielkiego Szańca” prowadzono w 1808 r., a ostatnią akcją zbrojną na jego terenie był w 1848 r., w okresie Wiosny Ludów, atak 300 ochotników Lajosa Kossutha. Ostatnich 12 żołnierzy wycofano z szańca tuż po tych wydarzeniach.

Potem Wielki Szaniec podupadł, a kamień rozebrali okoliczni mieszkańcy na budowę domów. Mimo wszystko, kształt Wielkiego Szańca do dziś jest widoczny, co widać szczególnie z powietrza. Jednak wały i rowy pozarastały zieleń i krzewami, a ząb czasu mocno je nadwyrężył. Władze Mostów uznały, że najwyższa pora zacząć działać i w tym roku rozpoczęto renowację pierwszej części Wielkiego Szańca. Na początku usunięto krzewy, pnie i korzenie, obecnie trwają prace związane z rekonstrukcją najbardziej zachowanych murów przy użyciu oryginalnych, obluzowanych kamiennych bloków. Równocześnie uzupełniane są brakujące części muru. Jak zapowiadają władze gminy, w następnych latach prace będą kontynuowane na dalszych odcinkach. Na koniec na dnie rowu ma pojawić się chodnik i tablice informacyjne.

red./Głos Ludu

Czytaj również:

[Szansa dla szańców](#)

[Weekendowe Propozycje Rowerowe: Szańce Jabłonkowskie](#)